

// Cicle de Cinema i Drets dels Infants

2014-2015

El dret a créixer
en família

25è aniversari de la Convenció
sobre els Drets de l'Infant

Guia didàctica

2n Cicle d'Educació Infantil

Material didàctic elaborat per © Teleduca. Educació i Comunicació

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

1.1. Propòsit i enfocament

Coincidint amb el 25è aniversari de l'aprovació de la Convenció sobre els Drets de l'Infant i donat que 2014 ha estat declarat l'Any Internacional de la Família, dediquem el **Cicle de Cinema i Drets dels Infants (CCDI)** d'enguany a pensar i debatre sobre la importància que té l'entorn familiar en el desenvolupament de l'infant com a persona. Es tracta de posar en relleu el paper educador de la família –tingui la configuració que tingui-, i la funció primordial que juga d'acompanyament respectuós i d'integració dins de la societat.

De la mà d'aquesta nova edició del CCDI, volem oferir recursos per analitzar tant els drets dels infants com les possibles vulneracions que puguin patir en els espais de convivència familiar. Aquests recursos emanen de la legislació bàsica: Declaració Universal dels Drets Humans, Declaració dels Drets de l'Infant, Convenció sobre els Drets de l'Infant i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona.

A **educació infantil** agafem com a punt de partida una selecció de sis curtsmetratges molt breus: 1) **Bert**, 2) **Porta'm a casa**, 3) **Manyoples**, 4) **Món adult, univers d'infant**, 5) **Rosie molesta a Caillou** i 6) **L'aniversari de la Cherry**. Gairebé tots estan basats en construccions narratives sense diàlegs i, en conjunt, resulten molt suggerents a l'hora de treballar els drets dels infants amb els més menuts.

Entre els curtsmetratges seleccionats, n'hi ha un de conegut: **L'aniversari de la Cherry**. S'adequa perfectament a la temàtica d'enguany. Tornar-lo a programar ens ofereix una oportunitat excel·lent per revisar un film que dona molt de sí i és prou ric en matisos.

De nou, el **recorregut pedagògic** que us proposem va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula i de l'aula a la vida quotidiana i l'entorn dels nens i les nenes. Per facilitar-lo i enriquir-lo, comptem amb el [Bloc](#), on hi ha disponibles els materials de suport pedagògic, les creacions de l'alumnat, la informació de les sessions familiars i eines d'interacció entre tots i totes.

El dret a créixer en família

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

1.2. Objectius pedagògics i competències bàsiques

1. Aprendre a ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma

L'autoconeixement, la construcció i l'acceptació de la pròpia identitat, l'autoestima, l'educació de les emocions, l'autoexigència i el desenvolupament d'estratègies d'aprenentatge, del pensament crític i d'hàbits responsables són essencials per aprendre a ser i actuar de manera autònoma.

2. Aprendre a pensar i a comunicar

Organització i exposició de les pròpies vivències; cerca i gestió de la informació provinent de diferents fonts i suports; ús de diferents tipus de llenguatges (verbal, escrit, visual, corporal, digital) en la comunicació d'informacions, sentiments i coneixements; treball de manera cooperativa i presa de consciència dels aprenentatges, primeres passes en la construcció del coneixement i el desenvolupament del pensament propi.

3. Aprendre a descobrir i tenir iniciativa

Desplegament d'una actitud de curiositat i respecte, i de participació en activitats socials i culturals.

Iniciativa per afrontar situacions de la vida quotidiana, identificar-ne els perills i aprendre a actuar-hi en conseqüència.

4. Aprendre a conviure i habitar el món

La conscienciació de la pertinença social i comunitària, el respecte per la diversitat, el desenvolupament d'habilitats socials, el funcionament participatiu de la institució escolar, el treball en equip, l'empatia vers els altres, la gestió positiva dels conflictes, el desenvolupament de projectes en comú, etc.

Desenvolupament d'unes pautes de convivència que portin cada infant cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

Aprenentatges:

1. Aprendre a ser i actuar d'una manera cada vegada més autònoma
2. Aprendre a pensar i a comunicar
3. Aprendre a descobrir i tenir iniciativa
4. Aprendre a conviure i habitar el món

1. CICLE DE CINEMA I DRETS DELS INFANTS

1.3. Drets a treballar

1. Dret de l'infant a ser estimat i protegit en el si familiar.
2. Dret a una llar.
3. Dret a ser adoptat.
4. Dret al reconeixement de la seva personalitat i diferència.
5. Dret a la no discriminació per raons d'origen, ètnia o gènere.
6. Dret al reconeixement de les il·lusions, els desitjos i les fantasies dels infants.

1.4. Marc legal relacionat

Els sis curtsmetratges que presentem permeten treballar amb l'alumnat el marc legal que recull els drets humans i els drets de la infància en la línia que us marquem a continuació:

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 1. No es pot discriminar cap dret de l'infant per motiu de raça, color, (...) origen nacional o social, de naixença..., ja sigui del mateix infant o de la seva família.

Principi 7. L'interès superior de l'infant serà el principi que guiarà aquells qui tenen la responsabilitat de la seva educació i orientació; aquesta responsabilitat pertoca abans de tot als seus pares i mares.

[Declaració dels Drets de l'Infant \(completa\)](#)

[Declaració dels Drets de l'Infant \(abreujada\)](#)

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Preàmbul: Amb el convenciment que la família, com a grup fonamental de la societat i com a medi natural per al creixement i el benestar de tots els seus membres, i particularment dels infants, ha de rebre la protecció i l'assistència necessàries per a poder assumir

plenament les seves responsabilitats dins de la comunitat (...).

Els Estats membres reconeixen que l'infant, per aconseguir un desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, ha de créixer en un medi familiar, en una atmosfera de felicitat, amor i comprensió.

Article 20.2. Els Estats membres (...) han d'assegurar una atenció alternativa a l'infant [privat temporalment o permanentment del seu entorn familiar].

Article 20.3. Aquesta atenció pot comprendre, entre d'altres, l'acolliment familiar, la *Kafala* de la llei islàmica, l'adopció o, si fos necessari, la col·locació en institucions apropiades per a l'atenció de l'infant. (...)

[Convenció sobre els Drets de l'Infant \(completa\)](#)

[Convenció sobre els Drets de l'Infant \(resumida\)](#)

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona

Article 22. Infants i adolescents. Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral.

En particular: a) Tenen dret a gaudir de la seva família en un marc de responsabilitat i protecció.

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona \(completa\)](#)

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona \(lectura fàcil\)](#)

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

2. ELS CURTMETRATGES

2.1. Fitxes tècniques breus

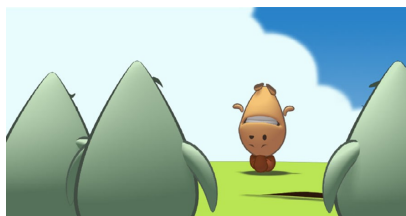
Títol: **Bert**

Animació. Sense diàlegs

Escrit, dirigit i animat per Moonsung Lee

Produït per Aniboom

EUA, 2002. 4 minuts

Títol: **Porta'm a casa** (*Take me Home*)

Animació 3D. Sense diàlegs

Escrit, dirigit i animat per Nair Archawattana

Produït per l'Academy of Arts University

EUA, 2012. 4 minuts

Títol: **Manyoples** (*Varezhka*)

Ninots animats.

Sense diàlegs

Dirigit i animat per Roman Kachanov

Produït per la Soyuzmultfilm

URSS, 1967

10 minuts

Títol original: **Món adult, univers d'infant**

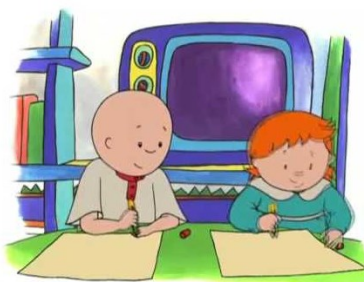
(*1.1 Million Children's Campaign*)

Animació. Sense diàlegs

Produït per eMotionLab, per al Hong-Kong

Committee on Children's Rights

Hong-Kong, 2012. 3 minuts

Títol original: **Rosie molesta a Caillou**

Animació. Versió en castellà

Dirigit per Nick Rijgersberg

Basat en els llibres de Christine L'Heureux,

il·lustrats per Hélène Desputeaux

Produït per DHX Cookie Jar

Canadà, 2000. 3 minuts

Títol original: **L'aniversari de la Cherry**

(*Cherry on the Cake*)

Animació. Sense diàlegs

Escrit, dirigit i animat per Hyebin Lee

Produït per la National Film and Television School

Regne Unit, 2009. 8 minuts

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

2. ELS CURTMETRATGES

2.2. Sinopsis dels arguments

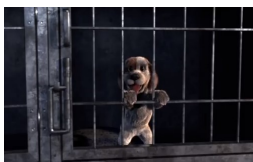
Bert

Una versió hortolana del clàssic conte *L'anguet lleig* d'Hans Christian Andersen. La mare Nap va a recollir les seves cries. La darrera resulta que és una petita Pastanaga i no troba el seu lloc a la família. Per més que ella vulgui assemblar-se a un Nap, no deixa de ser una Pastanaga. Viu el rebuig i la mofa dels germanets, i es queda tota sola. Per sort, tot havia estat una confusió, i troba la seva família, que l'acull i l'estima.

[Curtmetratge sencer](#)

Porta'm a casa

Un cadell tancat en una gossera llòbrega espera amb il·lusió que algú el tregui d'allà i li doni una llar. Quan arriba una nena, el gosset s'haurà d'esmerçar per cridar-li l'atenció, sobretot davant la coqueta veïna de gàbia que té.

[Curtmetratge sencer](#)

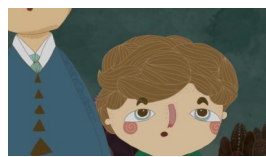
Manyoples

Una nena mira per la finestra com altres infants treuen a passejar i juguen a la neu amb les seves mascotes. Ella també en vol tenir una. Una família del mateix bloc li dona un gosset però la seva mare el descobreix de seguida i el tornen a la casa veïna. Com que la mare, sempre abstreta en la lectura, no li permet acollir el gosset, la nena aconsegueix crear-ne un d'imaginari amb una manyopla.

[Curtmetratge sencer](#)

Món adult, univers d'infant

Un recorregut muntanya amunt i en silenci d'un pare i una filla dona peu a l'aparició d'unes finestres laterals per les quals veuen focalitzats desitjos i situacions totalment divergents. Davant la pregunta de la nena de per què el seu pare no l'entén, una mà gegant els agafa i els condueix fins a una porta on s'obre un món que poden compartir.

[Curtmetratge sencer](#)

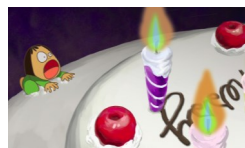
Rosie molesta a Caillou

Caillou s'enfada perquè la seva germana Rosie el molesta i el segueix per tot arreu. L'acaba fent fora de la seva habitació per estar-hi tranquil. Però, al cap d'una estona de jugar tot sol, s'adona que és més divertit fer-ho en companyia i va a buscar la Rosie.

[Curtmetratge sencer](#)

L'aniversari de la Cherry

És l'aniversari de la Cherry i li fa molta il·lusió celebrar-ho amb la seva família, però a casa estan tots massa ocupats en els seus propis assumptes com per recordar-se'n. Cada cop que se sent ignorada, la Cherry es fa més i més petita, fins que desapareix als ulls de tota la família. Finalment la mare, el pare i les germanes la retroben i s'adonen que s'han portat injustament amb la Cherry.

[Curtmetratge sencer](#)

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

2. ELS CURTMETRATGES

2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar

Bert

El curt planteja les dificultats de convivència que es produeixen quan els prejudicis s'imposen i fan veure l'altre/a com a diferent. L'únic que distingeix en Bert és el color i la forma. Quan s'adona que aquest és el problema del rebuig, fa de tot per assemblar-se als seus germanets, però a canvi només rep la burla. Ell voldria formar part d'aquella família que el fa sentir diferent i el rebutja. Quan ja es dona per vençut, se li apareix la salvació i es desfà el malentès: troba la seva família, l'acceptació i l'amor.

En Bert es queda tot sol fins que la seva família el localitza i l'acull amorosament. Aquí s'obre una possible línia de debat sobre què passaria si el protagonista de la història fos acceptat amb afecte per la primera família: el cuiden fins que troba la seva, l'adopten, viuen la diferència com una riquesa i no com un problema, etc.

Amb molta emotivitat aquest curt (com també *L'aneguet lleig*) aborda temes claus dels drets dels infants: l'autorealització, el sofriment d'acceptar-se un/a mateix/a, les pagues que dificulten una convivència harmoniosa, les adversitats. Apareixen qüestions d'educació emocional com el sofriment, la pressió de l'entorn, el desencant, els complexos, la innocència i també la paciència, la constància, la resistència i la gran capacitat d'il·lusionar-se dels infants.

[Dossier sobre Hans Christian Andersen \(pàg. 33\).](#)

Porta'm a casa

Com a primer valor positiu, el curt presenta una nena disposada a acollir un gosset orfe i, en segon lloc, un cadell que expressa obertament tant el desig de trobar una llar com l'afecte immens de sentir-se volgut i estimat. Per tant, convida a parlar de l'adopció i dels sentiments que s'hi entrecreuen. D'altra banda, el contrast d'aquest gosset amb la *caniche* coqueta de la gàbia del costat permet debatre amb l'alumnat sobre els prejudicis estètics i socials, la superficialitat, les aparences i també de com poden sorgir situacions de discriminació.

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

2. ELS CURTMETRATGES

2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar

Manyoples

La nena de la història manifesta una gran capacitat per superar les mancances afectives i de reconeixement de la seva mare. Ho aconsegueix mitjançant la fantasia i el poder de la seva imaginació. La constant abstracció de la mare nega a la nena el seu dret a sentir-se estimada i prendre en consideració les seves il·lusions i els seus anhels.

Al final la mare reacciona, sap llegir i escoltar com la nena li està parlant. El curt posa l'accent en la importància que els infants mostrin les seves emocions i saber-les tenir en compte. Convida a parlar de la diversitat de formes d'expressió envers el món adult que pot adoptar el desig i la necessitat d'amor d'un infant, sobretot per reclamar l'afecte de la mare o el pare.

Món adult, univers d'infant

El relat incideix en la divergència de mirades que tenen la filla i el pare sobre el món que els envolta. A l'inici caminen muntanya amunt, per una pujada costeruda, amb tristesa als ulls i sense gairebé ni mirar-se. La primera finestra mostra la discrepància de desitjos entre l'un i l'altra. Malgrat la incomprensió, pare i filla es miren fent-se preguntes. Segueixen pujant i la segona finestra manifesta la diferència de perspectiva entre les persones adultes i els infants, i fins i tot la incomunicació que tenen.

Aleshores la nena trenca el silenci, tota enfadada li pregunta al seu pare per què no l'entén. Se'ls apareix una mà que condueix tots dos fins a una porta: allà és possible que pare i filla comparteixin il·lusions, fantasies i desitjos, amb altres famílies. El curt planteja la diferència de percepció del món entre les persones adultes i els infants. Reclama als més grans més comprensió per entendre i acceptar la sensibilitat i la fantasia dels menuts.

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

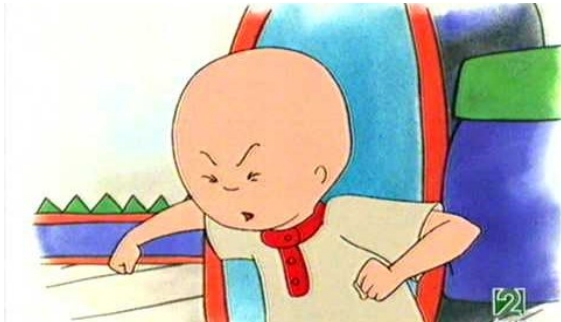
Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

2. ELS CURTMETRATGES

2.3. Conflictes i personatges en relació als valors a treballar

Rosie molesta a Caillou

Aquesta petita història de la sèrie de dibuixos animats *Caillou* ressalta el valor de la convivència familiar a casa, sobretot entre un germà més gran i una germaneta més petita a l'hora de jugar i compartir espais i joguines.

En primer lloc, presenta els conflictes de joc entre en Caillou i la Rosie, que es troben en etapes diferents de desenvolupament personal. Però el curt de seguida mostra la capacitat d'autoregulació dels infants per resoldre les seves diferències. Aposta per una presència afectuosa de la figura materna (o paterna), que sempre ajuda a preservar un ambient familiar harmònic. Així mateix, fa veure als infants els avantatges de trobar punts de coincidència en benefici mutu i d'apostar per compartir.

L'aniversari de la Cherry

Aquest curt fa visible a la perfecció la temàtica d'enguany. Tant les successives reduccions de mida que pateix la Cherry quan pensa que és ignorada per la seva família com el retorn a la talla habitual quan se sent obertament estimada il·lustren clarament la necessitat de l'infant de rebre amor i protecció a la llar, per assolir un bon desenvolupament personal.

La protagonista sofreix en silenci com el seu pare, la seva mare i les seves germanes l'ignoren fins i tot el dia del seu aniversari. És la del mig, es veu eclipsada per la petita i la gran. Cada menyspreu que rep afecta la seva autoestima i, conseqüentment, se sent infravalorada. Però la seva família ni tan sols se n'adona, fins que la troba a faltar. L'escena on el policia s'està mirant les fotografies de l'àlbum familiar posa en evidència que és una filla que sol passar desapercebuda, que no està mai integrada en l'acció del grup si no és perquè ella mateixa s'hi imposa.

Es tracta d'una peça que tanca el cercle perquè connecta de nou amb moltes de les qüestions claus que realcen Bert i el conte *L'anequet lleig*: el sofriment, la pressió de l'entorn, el desencant, els complexos, la innocència i també la paciència, la constància, la resistència i la gran capacitat d'il·lusionar-se dels infants.

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

2. ELS CURTMETRATGES

2.4. Qüestions a observar per a una millor comprensió dels curts

Bert

Elements contextuais:

El curt és una adaptació simplificada del conte clàssic de Hans Christian Andersen, *L'aneguet lleig*, un homenatge a la dificultat que troben els individus tocats d'un do especial -bellesa, bondat, intel·ligència...- a ser reconeguts per un entorn mediocre. El cigne en què acaba convertint-se l'aneguet lleig era el símbol romàntic de la poesia i l'espiritualitat. Des d'aquest punt de vista, el conte ha esdevingut un recurs habitual per treballar la discriminació i, darrerament, el bulling.

Elements narratius:

Aquesta versió és menys complexa que el conte original. Ratlla l'esquematisme, gràcies a la simplificació formal dels elements en joc i a la reducció de la trama, però també té el contrapunt de la casualitat que permet a la petita Pastanaga trobar la seva família. Aquesta simplicitat narrativa també fa la història més assequible per als més menuts.

Porta'm a casa

Elements contextuais:

El curt és el projecte de final de carrera de l'animadora en 3D tailandesa Nair Archawattana a l'Academy of Arts University, de Califòrnia.

Elements narratius:

La història té una estructura molt simple, en la qual cada personatge i situació són presentats clarament. La motivació dels tres personatges és fàcilment comprensible per la seva gestualitat i interacció, i està reforçada per un muntatge musical molt expressiu.

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

2. ELS CURTMETRATGES

2.4. Qüestions a observar per a una millor comprensió dels curts

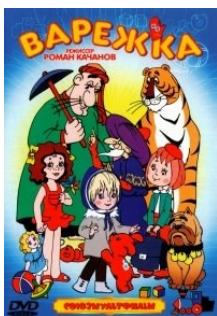
Manyoples

Elements contextuals:

Està dirigit per un dels mestres de l'animació soviètica, Roman Kachanov (1921-1993). Aquest curt és el primer clàssic soviètic d'animació amb ninots, i un dels clàssics universals d'aquest gènere. Va guanyar el premi principal al Festival d'Animació d'Annecy, un dels més importants del món, l'any 1967.

Elements narratius:

Curt de gran sensibilitat artística. Està ple de subtils en la plasmació de la història. En primer lloc, presenta l'acció enmig d'un hivern glaçat com a metàfora de la manca de caliu a la llar de la nena protagonista. Fa un fort contrast entre la fredor en

la relació de mare i filla i la casa de la família veïna, on la nena troba més afecte i tenen dos gossos. Ressalta que la mare, sempre absorta en la lectura, aconsegueixi potser gràcies a aquesta activitat entendre la fantasia i la il·lusió de la seva filla per tenir una mascota. Cal fixar-se també en la integració magistral de la banda sonora, que aporta dinamisme, optimisme i alegria a la història.

Món adult, univers d'infant

Elements contextuals:

Aquest curt és pròpiament un espot de campanya d'una ONG de Hong Kong vinculada a la UNESCO. La campanya s'adreça a la necessitat de posar en valor la importància del milió cent mil infants que viuen en aquesta ciutat-país. Per això el clip s'acompanya d'algun text per fer explícits els motius de la campanya, però poden obviar-se per a una bona comprensió de la història.

Malgrat la funció que té i anar més adreçat al món adult, l'hem incorporat a la programació per la manera com fa paleses les percepcions adulta i infantil del món, mostrades amb una realització rica, dinàmica i cromàtica que confiem generi identificació i encís als nens i les nenes de casa nostra.

Elements narratius:

Malgrat la linealitat de la història -el passeig silenciós d'un pare i una filla per una muntanya on apareixen finestres per les quals veuen mons diferents-, la posada en escena presta més atenció a l'exuberància de cada composició que no a la lògica narrativa general. Ho atribuïm al fet de que es tracti d'una realització oriental, que té els seus propis paràmetres narratius, diferents al nostre canó occidental. Per això pot ser confusa en algun moment la confrontació de les percepcions dels dos personatges, tot i que el desenllaç fa el missatge del tot evident.

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

2. ELS CURTMETRATGES

2.4. Qüestions a observar per a una millor comprensió dels curts

Rosie molesta a Caillou

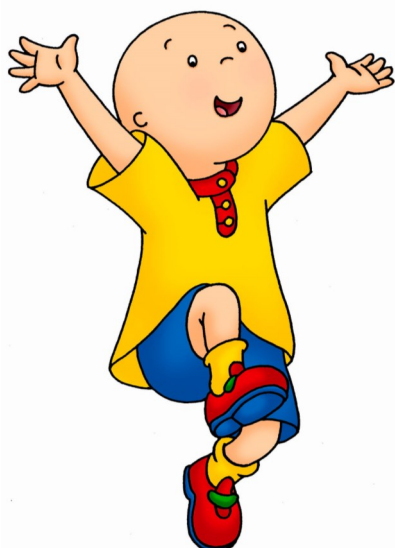
Elements contextuals:

Capítol de la mundialment famosa sèrie de dibuixos animats canadencs *Caillou*, basada en els contes de l'escriptora Christine L'Heureux i la il·lustradora Hélène Desputeaux. L'estructura

dels relats acostuma a ser sempre d'una història dins d'una altra història, la d'en Caillou i la seva família. Així és com el personatge d'en Caillou es mou sempre entre els mons de la fantasia i la realitat, si bé el caràcter eminentment pedagògic de la sèrie fa que la mainada els distingeixi clarament.

Elements narratius:

És l'únic curt amb diàlegs de la programació d'enguany, la qual cosa li atorga fins i tot un caràcter més pedagògic. També és un dels que presenta una situació més complexa: amb un conflicte central entre en Caillou i la seva germana petita Rosie, i la intervenció del món adult (en aquest cas, la mare) per acompanyar amb diferents graus d'intensitat en la resolució del conflicte. El to s'adequa a la perfecció a l'edat dels infants d'educació infantil, combinant la simpatia del personatge i les situacions amb una forta intencionalitat didàctica.

L'aniversari de la Cherry

Elements contextuals:

El curtmetratge està basat en l'experiència de l'autora: quan tenia 6 anys, se sentia com una peça que no encaixava en l'ambient familiar. Vivia amb tristesa com la seva família sempre estava més pendent de la televisió i altres coses que no pas d'ella. Diu

que llavors va començar a percebre el món com un lloc "vast i solitari".

El títol original és un joc de paraules que el fa intradueïble. *Cherie* és un nom propi de dona a Anglaterra, que sona fonèticament quasi com *Cherry*, que vol dir *cirera* o *guinda*. D'aquí la connexió amb el pastís d'aniversari.

Elements narratius:

Tot i l'afició inicial i el talent de l'autora vers el dibuix i l'animació, ella ressalta que el que li interessa més en la seva feina és la construcció de personatges i la narració de la història. En aquest sentit, el guió aconsegueix una bona síntesi a l'hora de traslladar els sentiments de la protagonista mitjançant el simple recurs visual del seu empetitiment després de cada menyspreu.

Cal tenir en compte que hi ha dos elements escrits al curtmetratge que ajuden a la comprensió: l'enganxina inicial on es llegeix *Feliç aniversari meu* i el formulari de la policia sobre infants desapareguts, totes dues en anglès. Convindria advertir els nens i les nenes en la sessió prèvia a l'aula sobre aquestes dues qüestions.

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1. Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la sessió de projecció titulada **En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes**, amb un total de sis curtmetratges breus, es conforma de cinc moments educatius complementaris:

- Activitat prèvia a l'aula (1 hora)
- Anada al cinema per participar a la sessió de projecció
- Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 4 hores, com a màxim)
- Acció de compartir al [Bloc](#) les creacions de cada grup classe
- Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn

Per encertar el camí, suggerim una activitat de comentari a l'aula (1 hora) sobre quins contes coneixen els infants que estiguin relacionats amb la temàtica d'enguany: **El dret a créixer en família**. La intenció és analitzar-ne breument un parell i parlar-ne entre tots i totes. Cap al final de la sessió, serà convenient situar les sis històries de la projecció i els drets dels infants que s'hi aborden.

Així es pot preparar l'anada al cinema i decidir com compartir amb la resta d'escoles les qüestions que hagin sorgit en aquesta sessió prèvia a l'aula. Un cop a la sala, hem previst una posada en comú per part de tots els grups classe participants a cada sessió.

Després d'assistir a la projecció, la proposta és que cada grup classe realitzi una activitat de creació a l'aula, per anar més enllà en el treball dels drets dels infants i aprofundir en les qüestions que hagin despertat els films i la posada en comú.

Hem buscat una activitat que, segons com s'enfoqui, pugui abastar una sola sessió d'1 hora de classe o bé assolir un tractament més transversal en el currículum i es desplegui al llarg d'un màxim de 4 hores lectives. Us proposem organitzar l'alumnat en petits grups. Cadascun triarà un dels sis drets dels infants abordats i, per explicar-lo, crearà una petita seqüència de dibuixos.

Un cop finalitzada l'activitat creativa, ens feu arribar els resultats i els publicarem al [Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#). Per acabar, us suggerim algunes possibles petites accions a dur a terme amb les famílies, amb la intenció de connectar tot allò après i debatut amb la vida quotidiana i l'entorn.

Tot seguit us proposem com portar a terme les activitats a l'aula. Durant tot el procés, aniria bé que comptéssiu amb el [Bloc](#) com a espai de consulta, ampliació d'informació i interacció amb la resta de centres educatius participants.

Una proposta a desenvolupar en cinc espais educatius:

1. Aula i escola
2. Sala de cinema
3. Aula i escola
4. Bloc i ciutat
5. Famílies i entorn

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.2. Per anar al cinema

Us suggerim desenvolupar una activitat prèvia a l'aula d'una hora de classe. Us proposem un possible enfocament de la sessió però el podeu adaptar com millor us convingui i sobretot en funció de si treballem amb P3, P4 o P5:

- S'obre una roda d'aportacions dels nens i les nenes de la classe perquè enumerin quins contes coneixen on la família jugui un paper clau. En funció de l'edat, es pot recollir la llista de contes a la pissarra i complementar-ho amb imatges o bé edicions que hi hagi a l'aula dels contes que van sortint (10').

- Entre tota la classe, es passa a triar quines famílies d'aquests contes ens agraden més i per què (10').

- Acompanyant-ho amb imatges de suport (en paper o projectades), el/la mestre/a pot ressaltar algunes característiques de les famílies d'un o dos dels contes escollits que més s'hagin treballat amb l'alumnat. Convé combinar-ho amb la recollida de les opinions i els punts de vista dels nens i les nenes de la classe. Algun moment d'aquesta posada en comú col·lectiva serà una bona ocasió per explicar que els nens i les nenes de tot el món tenim reconeguts uns [drets](#). Són uns drets que les persones adultes hem de respectar i des de l'escola volem donar a conèixer a tots els infants (15').

- Un cop hem aprofundit en com són les famílies del/s conte/s triat/s, la idea és que el grup classe comentï, del llistat de drets dels infants que proposem treballar, quins dos o tres s'adiuen més amb les històries dels contes que nosaltres hem escollit:

1. Dret de l'infant a ser estimat i protegit en el si familiar.

2. Dret a una llar.
3. Dret a ser adoptat.
4. Dret al reconeixement de la seva personalitat i diferència.
5. Dret a la no discriminació per raons d'origen, ètnia o gènere.
6. Dret al reconeixement de les il·lusions, els desitjos i les fantasies dels infants.

Tant aquesta decisió com un petit resum del debat portat a terme a l'aula conformen el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema en la posada en comú. Per tant, cal seleccionar dos portaveus, a poder ser un nen i una nena (10').

- Com a tancament de la sessió o bé el dia abans d'anar al cinema (en funció del temps disponible), recomanem fer una breu presentació dels sis curtsmetratges de la projecció **En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes**. Si es disposa d'Internet i equips de visionat a l'aula, la millor opció és passar alguns fragments dels curts. Si no és el cas, l'alternativa és imprimir alguns fotogrames de cada peça. De forma complementària, es poden llegir o comentar les sinopsis (15').

Enllaços als sis curtsmetratges

[Bert](#) // [Porta'm a casa](#) // [Manyoples](#) // [Món adult, univers d'infant](#) // [Rosie molesta a Caillou](#) // [L'aniversari de la Cherry](#) // [Extracte de L'aniversari de la Cherry](#)

L'objectiu d'aquesta sessió prèvia a l'aula és situar el context dels curtsmetratges i els drets a treballar, i també preparar l'anada al cinema entre tots i totes. Així mateix, és una bona oportunitat per extreure els elements claus que, en veu de dos portaveus, cada grup classe aportarà a la posada en comú que organitzarem a la sala abans de cada una de les dues parts de la projecció.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.3. Del cinema a l'aula

Com volem créixer en família

Després d'anar a veure el film, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula que es basa en subdividir el grup classe en quatre subgrups (potser per taules o racons). El punt de partida és que cada equip triï centrar-se en un dels drets dels infants que es poden treballar a partir de la selecció dels sis curtsmetratges de la projecció **En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes**:

1. Dret de l'infant a ser estimat i protegit en el si familiar (**L'aniversari de la Cherry i Manyoples**).
2. Dret a una llar (**Bert**).
3. Dret a ser adoptat (**Porta'm a casa**).
4. Dret al reconeixement de la seva personalitat i diferència (**Manyoples i Món adult, univers d'infant**).
5. Dret a la no discriminació per raons d'origen, ètnia o gènere (**Bert i Porta'm a casa**).
6. Dret al reconeixement de les il·lusions, els desitjos i les fantasies dels infants (**Món adult, univers d'infant i L'aniversari de la Cherry**).

Després cada subgrup plasma alguns significats del seu dret en una seqüència de 4 a 6 dibuixos. Un cop acabada la sèrie, es tracta que cada equip pinti els dibuixos o els treballi amb collage, la tècnica que l'educador/a trobi més convenient i interessant per al seu grup classe, en funció de l'edat i les arts plàstiques que estigui treballant. El resultat es digitalitzarà per després compartir-lo al [Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#) amb la resta d'escoles participants. També es pot confeccionar una presentació conjunta, en format digital, de les seqüències de dibuixos dels quatre subgrups de cada classe.

En un primer moment, serà convenient que cada alumne/a faci el seu dibuix personal i després es miri els dibuixos que han fet els companys i les companyes de taula o racó, per veure què aporta cadascú i definir la seqüència conjunta. Un cop s'hagin compartit les idees de cada nen/a, cada subgrup passa a elaborar la seva seqüència de dibuixos.

Si pel nivell educatiu es dona el cas, poden escriure un títol que reculli el dret treballat amb la seva creació. Per finalitzar, es proposa organitzar una posada en comú a l'aula perquè cada subgrup expliqui a la resta quin dret ha escollit i com l'ha plasmat en imatges. Amb aquesta presentació i petita reflexió, s'aconseguirà fer una bona repassada als drets dels infants treballats durant les activitats que s'hauran portat a terme entre abans i després d'anar al cinema.

Aquesta activitat pot desenvolupar-se en una sola sessió d'una hora de classe. En aquest cas, en primer lloc, cal fer una distribució de subgrups i tasques, una explicació breu de l'activitat i una recollida ràpida d'impressions de l'anada al cinema. En base a tot això, es trien quatre dels drets que aborden els curts i se n'adjudica un a cada equip de treball. La segona part de la sessió es dedica a què cada subgrup elabori la seva seqüència de dibuixos.

Ara bé, si és possible, recomanem que l'activitat de creació a l'aula agafi un tractament més transversal al currículum i es pugui desplegar en diverses sessions. La durada ideal és de quatre hores lectives.

Activitat: Com volem créixer en família

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

Així es dona pes a la revisió dels drets a treballar i d'alguns dels curts proposats, la reflexió individual i col·lectiva, l'elaboració i la posada en comú de les creacions individuals i col·lectives, i la recollida de les idees que vagin sorgint al llarg del procés.

Una possible seqüència didàctica del desplegament més minuciós de l'activitat seria:

- Treball sobre cada un dels drets proposats i recordatori de com cada curtmetratge ens serveix per parlar-ne. Nou visionat d'algun dels curts. Creació dels subgrups, elecció del dret a treballar i distribució de tasques (1 hora).
- Realització dels primers dibuixos individuals sobre què significa per a cadascú aquell dret escollit a l'equip de treball. Per taules o racons, petit canvi d'impressions al voltant dels dibuixos que han anat sortint i què expressen. Definició de la seqüència de 4 a 6 dibuixos per part de cada subgrup (1 hora).
- Per parelles, elaboració dels 4 a 6 dibuixos que configuren la seqüència de cada equip de treball per després passar-los a pintar o bé guarnir fent servir collage (1 hora).
- Realització dels acabats de la seqüència de dibuixos per part de cada subgrup i, si s'escau, escriptura del títol del dret treballat. Presentació de la creació de cada subgrup o taula a la resta de la classe i recollida final de tot el que ha anat sortint (1 hora).

3.4. De l'aula al món

Un cop realitzada l'activitat de creació a l'aula i enviats els resultats per publicar-los al [Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i portar a classe fotografies o il·lustracions de situacions familiars referides als drets dels infants treballats.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre per què la família és una peça clau per garantir els drets dels infants.
3. Compartir a l'aula contes de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica ***El dret a créixer en família***.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat del Bloc [Creacions escolars](#) i proposeu a les famílies entrar-hi. Així podreu veure com hi hem publicat els vostres treballs. També podreu conèixer les creacions de les altres escoles.

Tres accions per fer a casa:

1. Fotografies de situacions familiars
2. Idees sobre família i drets dels infants
3. Contes de temes familiars

En Bert, la Cherry, en Caillou i altres contes

Moonsung Lee / Nair Archawattana / Roman Kachanov / eMotionLab / Nick Rijgersberg / Hyebin Lee

Guia didàctica per al 2n Cicle d'Educació Infantil

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.5. Recull de creacions escolars

Un cop finalitzada l'activitat creativa a l'aula, cada grup classe ens podrà fer arribar les creacions dels seus subgrups de treball per e-mail, Dropbox, WeTransfer o similar. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada escola i els compartirem al [Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#)

Des de l'apartat [Creacions escolars](#) podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.6. Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us farem arribar per correu electrònic un qüestionari d'avaluació del Cicle de Cinema i Drets dels Infants que podreu omplir directament en línia.

Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

Us agraïm la vostra col·laboració en acompanyar el treball reflexiu i creatiu dels drets dels infants als centres escolars i esperem les vostres aportacions per anar millorant aquesta activitat any rere any.

Crèdits

Guia realitzada per:
Carme Mayugo i Oriol Porta
Teleduca. Educació i Comunicació SCP
teleduca@teleduca.org
93 4509826

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1. Enllaços d'interès

Podeu trobar més informació a:

[Bloc del Cicle de Cinema i Drets dels Infants](#)

Textos legislatius al web de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona:

- [Llistat de textos de referència](#)
- [Documents de lectura fàcil](#)

Altres:

[Web de l'Ajuntament de Barcelona per al foment de l'adopció animal](#)

[Barcelona és família](#)

- [Secció de vídeos del web](#)
- [L'aprenentatge i l'educació](#)
- [La confiança](#)

[Una escola amb drets](#)

4.2. Bibliografia i filmografia

- Allen, F. (2010). **Caillou i la nina de la Rosie**. Barcelona: Cadí
- Andersen, H. Ch. (2002). **L'aneguet lleig**. Barcelona: Combel. Sèrie Pas
- Anguera, M. (2003). **Anem a la platja**. Barcelona: Teide
- Baldó, E., Gil, R. i Soliva, M. (2008). **Som un més**. Barcelona: Barcanova
- Duran, T. (2006). **Mares a l'engròs**. Barcelona: La Galera
- García Prats, C. (2010). **L'aneguet lleig**. Barcelona: Octaedro (versió musical)
- Lionni, L. (2013). **El petit Blau i el petit Groc**. Pontevedra: Kalandraka

[Editorial dels contes de Caillou en català](#)

[L'aneguet lleig. Versió de Walt Disney \(1939\)](#)

Altres històries de la sèrie *Caillou*:

[Mamá por un día](#)

[La fiesta sorpresa](#)

[Caillou vigila a Rosie](#)